

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/5922
Karar No : 2005/3106

Davacı : Sönmez Enerji Elektrik Toptan Tic. A.Ş.

Vekili : Av. Şenay Zalıoğlu,

Sakarya Mah. Güler Sok. Banuoğlu İş Merkezi No:4/53 /BURSA

Davalı : Rekabet Kurumu

Bilkent Plaza B-3 Blok Bilkent/ANKARA

Vekili : Av. Zeynep Eron. aynı adreste

İstemin Özeti : 3093 sayılı Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu'nun

4/c maddesi uyarınca elektrik satış hasılatları üzerinden alınan %2'lik TRT payının otoprodüktör veya otoprodüktör gruplarından alınmamasının rekabete aykırı olduğundan bahisle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 40. maddesi uyarınca soruşturma açılması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 04.05.2004 tarih ve 04-32/370-93 sayılı kararının, elektrik üreten ve kendisi ile aynı durumda olan otoprodüktör şirketlerden TRT payı alınmamasının eşitliğe aykırı olduğu iddia edilerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Davacının TRT payının yasal bir dayanağının bulunmadığı yönündeki iddiasının, 3093 sayılı Kanun'la elektrik satış hasılatı üzerinden pay alınacağına öngörülmesi karşısında yerinde bulunmadığı, otoprodüktör şirketin kuruluşunun asıl işlevinin, kendi kullanımı için elektrik üretmek olduğu, bunun üzerindeki elektriği satabileceği, TRT ile yapılan görüşmelerde, otoprodüktör şirketlerin serbest tüketicilere sattıkları enerji satış faturalarında katkı paylarının ödendiği ifade edildiğinden hukuki dayanaktan yoksun bulunan davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet EĞERCİ'nin Düşüncesi : Davacı, 3093 sayılı Kanun uyarınca elektrik satış hasılatları üzerinden alınan %2'lik TRT payının, otoprodüktör veya otoprodüktör grubu şirketlerinden de alınması gerektiğini öne sürerek şikayetin reddine ilişkin Rekabet Kurulu kararının iptalini istemektedir.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 27. maddesinin (a) bendinde, bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukuki işlemler hakkında, başvuru üzerine veya re'sen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirler alıp bundan sorumlu olanlara idari para cezaları uygulamak Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılmış olup, Kurul'un belirtilen görev ve yetkilerini kullanabilmesi, Kanun kapsamında değerlendirilebilecek nitelikte bir başvurunun bulunmasına bağlı bulunmaktadır.

Bu itibarla, 3093 sayılı Kanun'un 4/c maddesine dayanılarak ve bu maddede belirtilen esaslar dahilinde tahsil edildiği anlaşılan şikayet konusu TRT payı uygulamasının, 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunmadığından, dolayısıyla yapılan başvurunun reddinde de Kanun'a aykırılık görülmediğinden, davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/5922
Karar No : 2005/3106

Danıştay Savcısı Mehmet KARAOĞLU'nun Düşüncesi : Dava, 3093 sayılı TRT Gelirleri Kanununun 4/c maddesi uyarınca elektrik satış hasılatları üzerinden alınan % 2 lik TRT payının otoprodüktör veya otoprodüktör gruplarından alınmaması nedeniyle bu durumun rekabete aykırı olduğundan bahisle, 4054 sayılı yasanın 40. maddesi uyarınca soruşturma açılması ve 9. maddesine göre geçici tedbir kararı alınması talebiyle yapılan başvurunun reddine dair Rekabet kurulu Kararının iptali istemiyle açılmıştır.

Davacının, 3093 sayılı Kanunun 4/c maddesinin Anayasaya aykırı olduğu yolundaki iddiası ciddi görülmemiştir.

Davacı, 3093 sayılı Kanuna dayanılarak alınan TRT payının meşru bir dayanağı olmadığını, mevcut piyasa koşullarında rekabeti kısıtladığı, eşit durumdaki katılımcılara farklı uygulamaları içermesi bakımından 4054 sayılı Kanunun 6. maddesinin ihlal edildiğini ileri sürmektedir.

4054 sayılı Yasanın 1. maddesinde; bu kanunun amacının, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu belirtilmiş, yasanın 6. maddesinde de; bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hakim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanmasının hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilip, maddenin (b) bendinde ise; "Eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayrımcılık yapılması"nın hakim durumun kötüye kullanması hallerinden birisi olduğu belirtilmiş bulunmaktadır.

Anılan Yasanın 16/2. maddesinde de; bu kanunun 4 ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği.....sabit olanlara, yasada belirtilen miktarda idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

3093 sayılı Kanununun 4/c maddesinde; Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. ile bu kuruluşların dışında kanunla elektrik üretimi ve iletimi tesisleri kurmaya ve işletmeye, dağıtım ve ticaretini yapmaya yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmelerin nihai tüketicilere satılan enerjiden elde ettikleri gayri safi satış hasılatının (Katma Değer Vergisi hariç, tüm fon, vergi ve paylar dahil) % 3,5 (23.02.2003 tarihinden itibaren % 2) oranı tutarındaki payı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna intikal ettirecekleri belirtilmiştir.

4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 1. maddesinde; otoprodüktörün, esas olarak kendi elektrik enerjisi ihtiyacını karşılamak üzere elektrik üretimi ile işgal eden tüzel kişiyi, otoprodüktör grubu'nun da; esas olarak ortaklarının elektrik enerjisi ihtiyacını karşılamak üzere elektrik enerjisi üretimi ile işgal eden tüzel kişiyi ifade ettiği belirtilmiş, yasanın 2/a-(3) maddesinde de, "Bir otoprodüktör ya da otoprodüktör grubu, ürettiği elektrik enerjisinin, bir takvim yılı içinde yüzde yirmisini aşmamak kaydıyla kurul tarafından belirlenecek orandaki

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/5922
Karar No : 2005/3106

miktarını rekabet ortamında satabilir. Olağanüstü hallere münhasır olmak üzere, kurul bu oranı yarısı kadar arttırabilir. Bir takvim yılı içinde Kurulca belirlenen orandan daha fazla elektrik enerjisinin satılması halinde üretim lisansı alınması zorunludur" hükmüne yer verilmiş bulunmaktadır.

Davaya konu olan, TRT payının niha tüketiciye satılan enerji bedeli üzerinden tahsil ediliyor olması karşısında, otoprodüktörlerin uygulama dışında tutulmasının eşitler arasında bir ayrımcılık olarak nitelendirmeye imkan bulunmamaktadır.

Anılan yasa ile kendisine verilen görevi yerine getiren TRT'yi elektrik pazarında faaliyet gösteren, hakim durumda bir teşebbüs olarak değerlendirmeye de hukuken imkan bulunmamaktadır.

Bu nedenle, davacının talebinin reddine dair Rekabet kurulu kararında mevzuata aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle davanın reddi gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

Dava, 3093 sayılı Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu'nun 4/c maddesi uyarınca elektrik satış hasılatları üzerinden alınan %2'lik TRT payının otoprodüktör veya otoprodüktör gruplarından alınmamasının rekabete aykırı olduğundan bahisle 4054 sayılı Kanun'un 40. maddesi uyarınca soruşturma açılması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 04.05.2004 tarih ve 04-32/370-93 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

3093 sayılı Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu'nun 4/c maddesinde; "Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. ile bu kuruluşların dışında kanunla elektrik üretimi ve iletimi tesisleri kurmaya ve işletmeye, dağıtım ve ticaretini yapmaya yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmeler nihaî tüketiciye satılan enerjiden elde edilen gayri safi satış hasılatının (katma değer vergisi hariç, tüm fon, vergi ve paylar dahil) %2 oranı tutarındaki payı Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumuna intikal ettirirler" hükmü yer almıştır.

Davacı, elektrik satış hasılatları üzerinden alınan %2'lik TRT payının, otoprodüktör veya otoprodüktör grubu şirketlerinden de alınması gerektiğini öne sürerek şikâyetin reddine ilişkin Rekabet Kurulu kararının iptalini istemektedir.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 27. maddesinin (a) bendinde, bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukuki işlemler hakkında, başvuru üzerine veya re'sen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirler alıp bundan sorumlu olanlara idari para cezaları uygulamak Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılmış olup, Kurul'un belirtilen görev ve yetkilerini kullanabilmesi, Kanun kapsamında değerlendirilebilecek nitelikte bir başvurunun bulunmasına bağlı bulunmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/5922
Karar No : 2005/3106

Dava dosyasının incelenmesinden; elektrik üretimi, iletimi, dağıtımı ve satışı işiyle iştigal eden teşebbüslerden alınan TRT payının anayasal dayanaktan yoksun ve rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olduğu, bu payı otoprodüktör şirketlerden almayan TRT'nin ayrımcılık yaparak 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlâl ettiği iddiasıyla ilgili olarak yapılan ön inceleme sonunda düzenlenen rapor Rekabet Kurulu tarafından görüşüldükten sonra; davacı şirketin 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile bu Kanun uyarınca çıkarılan ve 04.08.2002 tarih, 24836 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği hükümleri uyarınca "Toptan Satış Lisansı" aldığı ve bu lisans çerçevesinde Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından her yıl tespit olunan miktarın üzerinden elektrik üretimi yapan serbest tüketicilere elektrik enerjisi satışı yaptığı, bu nedenle şikâyetçi teşebbüsün 3093 sayılı Kanun'un 4/c maddesi kapsamındaki TRT payını ödemekle mükellef olduğu, dolayısıyla teşebbüsün söz konusu payın kendilerinden tahsilatının meşru bir dayanağının bulunmadığı yönündeki iddiasının yerinde olmadığı, diğer yandan davacının ikinci iddiası ile ilgili olarak, 4628 sayılı Kanun'da otoprodüktör ve otoprodüktör grubu şirketlerin "esas olarak kendi elektrik enerjisi ihtiyacını karşılamak üzere elektrik üretimi ile iştigal eden tüzel kişi" olarak tanımlandığı, yine aynı Kanun'un 2/a fıkrasının üçüncü bendinde, "Bir otoprodüktör ya da otoprodüktör grubu, ürettiği elektrik enerjisinin, bir takvim yılı içinde yüzde yirmisini aşmamak kaydıyla Kurul tarafından belirlenecek orandaki miktarını rekabet ortamında satabilir... Bir takvim yılı içinde Kurulca belirlenen orandan daha fazla elektrik enerjisinin satılması halinde üretim lisansı alınması zorunludur" kuralına yer verildiği, 4628 sayılı Kanun'un ilgili hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, otoprodüktörlerin, gerçekte nihaî tüketiciye enerji satışından daha çok kendi ortaklarının enerji ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak faaliyet gösterdiği, TRT payının nihaî tüketiciye satılan enerji bedeli üzerinden tahsil edildiği dikkate alındığında, otoprodüktörlerin uygulama dışında tutulmasının, eşitler arasında bir ayrımcılık olarak nitelendirilmesinin mümkün görünmediği, nitekim, raportörlerce TRT Genel Müdürlüğü Hasılat Dairesi Başkan Yardımcısı ile yapılan 27.04.2004 tarihli görüşmede, otoprodüktörlerin kendi ortaklarına verdikleri enerji için enerji satış faturasının düzenlenmediği, bu nedenle enerji alış-verişinin Kanun'un 4/c kapsamında ele alınmadığı, ancak otoprodüktörlerin serbest tüketiciye yaptıkları ve enerji satış faturası kestikleri enerji satışları için bu payın tahsil edildiğinin belirtildiği tespit ve değerlendirmeleri yapılarak davacı şikâyetinin reddine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer verilen yasal düzenlemeler, aktarılan hukuki süreç ve dosyadaki bilgi ve belgeler birlikte değerlendirildiğinde; 3093 sayılı Kanun'un 4/c maddesine dayanılarak ve bu maddede belirtilen esaslar dahilinde tahsil edildiği anlaşılan şikâyet konusu TRT payı uygulamasının, 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunmadığı anlaşıldığından yapılan başvurunun reddinde Kanun'a aykırılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/5922
Karar No : 2005/3106

Öte yandan, 3093 sayılı Kanun'un uygulamalarıyla ilgili olarak mevzuatından kaynaklanan ve TRT'nin görev alanı dahilinde bulunan işlemlerinde, bu yetkisini aşmadığının denetimi hususunda Anayasa'nın 125. maddesi ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesi uyarınca idari yargı yerlerinde dava açılacağı de kuşkusuz bulunmaktadır.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan 82,80.-YTL yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 350,00.-YTL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, artan posta giderinin istemi halinde davacıya iadesine 15.06.2005 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Z.Ayla	Ali	Turan	Zümrüt
ÖZTÜRK	PERKTAŞ	ÖZTÜRK	KARAKAYA	ÖDEN

<u>Yargılama Giderleri</u>	:	
Toplam Harç	:	52,30.-YTL.
<u>Posta Gideri</u>	:	30,50.-YTL:
Toplam	:	82,80.-YTL

DŞ/11.07.2005